

Παρακαλούνται οι εν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ συνδρομηταὶ τῆς « Ἀναγεννήσεως » ὅσοι δὲν λαμβάνουσι τακτικὰ τὸ φύλλον νὰ εἰδοποιῶσι τὸ γραφεῖόν μας, ὅπως λαμβάνεται ἡ δέουσα πρόνοια.

τοῦ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας καὶ ἀναπλάσεως τῆς ἀνθρωπότητος ἀνασταυρωθέντος θεανθρώπου, μεγάλου παρελθόντος μνήμονες καὶ θεματοφύλακες παραδόσεων ἱερωτάτων, τελέσωσι τὴν πρώτην ἐπετηρίδα τῶν σφαγῶν τοῦ Ἡρακλείου, γράφοντες καὶ κυροῦντες τὸ μέγα δημοψήφισμα δι' οὗ ἡ ἡμέρα αὕτη ἀναγνωρίζεται καὶ τιμᾶται ὡς ἀμφιετηρῆς ἐθνικῆ ἐν τῇ κρητικῇ παλιγενεσίᾳ. Ὡς πολῖται, ὡς Κρήτες, ὡς Ἕλληνες καὶ ἐν ταῦτῳ ὡς Χριστιανοὶ συνήλθομεν νὰ ἐκδηλώσωμεν τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν μεγάλην διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν ἡμέραν, νὰ ἐκδηλώσωμεν πανοδήμως τὴν εὐλάβειαν καὶ εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὰ ἱερά θύματα ἀτινα ἐσφαγιάσθησαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας μας, καὶ ἠγάσαν διὰ τοῦ αἵματός των τὴν ἡμέραν τοῦ πυρός καὶ τοῦ θανάτου ἣν σήμερον ἐλευθεροὶ τιμῶμεν. Ἡ Χριστιανικὴ ἐκκλησία καὶ ἡ κοινωνία ἡ ἑλληνικὴ ἐν κρινῷ ἔπρεπε βεβαίως νὰ εὐχρηθῶσι διὰ τοὺς πεσόντας ὑπὲρ τοῦ ἰδεώδους αὐτῶν καὶ νὰ θεσπίσωσιν ἐν θρησκευτικοπολιτικῇ τελετῇ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν πιστῶν πρὸς τὰς ἱεράς ἐκείνων σκιάς. Καὶ τὸ μνημόσυνον, ὅπερ τελοῦμεν κατὰ τὴν ἐθνικὴν ταύτην ἐπέτειον, μετὰ τὴν ἐν τῷ πνεύματι ἡμῶν εἰς μνημόσυνον ὑπὲρ παντός ὁποτεδήποτε ἐν Κρήτῃ ἡ ὑπὲρ τῆς Κρήτης ἀγωνισαμένου καὶ πεσόντος, διότι ὁ ἀγὼν ἡμῶν κατὰ τε τὰ αἷτια καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ εἶναι πάντοτε εἰς καὶ ἀδιαίρετος καὶ το ἐνεστῶς εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα μακρῶς ἐξελικτικῆς ἐργασίας πρὸς τὸ αὐτὸ τέρμα προγενεστέρων γενεῶν, ἔστω ὁ οὗτος Κρής ἢ μὴ, Ἕλλην ἢ ἄλλοεθνής, διότι πᾶς ὁ ὑπὸ τὸ λάβαρον τῶν ἐπαναστάσεων ἡμῶν ταχθεὶς νομιμοποιεῖται ἀπέναντι τῆς πατρίδος μας μεταξὺ τῶν ἰδίων αὐτῆς τέκνων καὶ προσκτᾶται τίτλον ἰσχυρόν, τίτλον ἀναμφισβήτητον, ἐπὶ τῶν συμπαθειῶν καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας.

Οὕτω μέγα ἀποκαλύπτεται καὶ τελεῖται τὸ σημερινὸν μνημόσυνον, κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν, ἡμέραν δυναμένην νὰ ἀποτελέσῃ δι' ἡμᾶς τὴν ἐθνικὴν μας ἑορτὴν διότι, ἐφ' ὅσον τοῦ Ἡρακλείου αἱ σφαγαὶ ἐπέσπευσαν, καὶ εἶναι ἀνατίρρητον, τὴν αἰσίαν τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος ἐπίλυσιν, ἥτις τίς οἶδεν ἄλλως ἐπὶ πόσον θὰ παρεϊκνύετο ἐτι χρόνον εἰς τὸ εὐρὺ πεδῖον τῶν διπλωματικῶν ἐκζητήσεων, ἐπιβάλλεται ἐν τῇ προτιμῆσει ἡμῶν ὡς ἐπετηρῆς ἐθνικῆ καὶ ἡ ἡμέρα τῆς συμφορᾶς ἡγιασμένη ἀπὸ ἀγνὸν αἷμα χυθὲν ὑπὲρ τῆς Κρητικῆς ἀναγεννήσεως θέλει χαιρετίζεσθαι εἰς τὸ μέλλον ὡς τὸ πρῶτον σημεῖον ἐθνικῆς χαρᾶς, προανάκρουσμα ἐγκαθιδρύσεως πολιτικῆς ἐλευθερίας. Καὶ πανταχοῦ ἀληθῶς, παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς, ὡς ἐθνικαὶ ἀμφιετηρῆδες τιμῶνται οὐχὶ αἱ ἡμέραι τῆς ἀπελευθερώσεως των ἀλλ' ἐκεῖναι αἰτινες ἀπετέλεσαν τὴν ἀφορμὴν ταύτης. Δὲν πανηγυρίζεται τὸ ἀποτέλεσμα ἀλλ' ἡ αἰτία. Τοιαύτη ὁ ἀφετηρία δι' ἡμᾶς ἐγένετο ἡ 25 Αὐγούστου, σημειώσασα διὰ τῶν μαύρων αὐτῆς οἰωνῶν τὴν νέαν περίοδον τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς ἡμῶν ἀναπλάσεως, διότι ὑπὸ τοιαύτας αἰτίποτε διοσημείας, ὑπὸ τοιαύτας βροντὰς καὶ ἀστραπάς, ἀποκαλύπτεται πάντοτε ἡ θεία βούλησις καὶ λαμβάνουσιν οἱ λαοὶ τὰς πλάκας τοῦ δεκαλόγου ἐκάστης ἱστορικῆς περιόδου. Πᾶσα κοινωνικὴ διαρρῦθιμις προήλθε καὶ προέρχεται ἐκ καταστροφῆς καὶ ἀλλοιώσεως τοῦ ὑφισταμένου καθεστώτος, ἀνακαινιζομένου ὑπὸ τὴν δρᾶσιν νέου πνεύματος πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν πεποιθήσεων, ὅπως ἐξέλθωσι μετὰ χρόνον νέαι πολιτεακαὶ μορφαὶ τελειότεραι καὶ εὐρυθμότεραι. Τοιοῦτος ὁ νόμος τῆς δημιουργίας ἐν γένει, ἐκδήλωσις τῆς αἰωνίας κινήσεως τοῦ παντός, καταστροφῆς καὶ ἀναβιώσεως, θανάτου καὶ παλιγενεσίας. Ἡ κοινωνικὴ τοῦ ἀνθρώπου κατάστασις εἶναι συνέχεια ποικίλων μεταμορφώσεων ἐπελθουσῶν ἐν τῷ οἰκιστήματι τῶν αἰώνων. Αἱ ἱστορικαὶ δὲ αὗται μεταμορφώσεις δὲν τελεσιουργοῦνται κατὰ τύχην καὶ ἀσυνειδήτως. Ὁ ἀνθρώπος δι' ἐλευθερίας πεπροικισμένος βουλήσεως εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν αἴτιος πάσης ἱστο-

ρικῆς ἐπὶ τὰ πρόσω-μεταβολῆς, δι' ἧς κατορθοὶ τὴν ἱστορικὴν ἐαυτοῦ πρόοδον, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ὑψηλὴν του ἀποστολήν, ἐν τῇ ῥοπῇ δὲ λαοῦ τινος πρὸς πρόοδον ἀποκαλύπτεται ἡ δημιουργικὴ καὶ συνθετικὴ αὐτοῦ δύναμις ἐτι μᾶλλον ὅταν προβάλλωνται μικρὰ ἢ μεγάλα προσκόματα. Ὁ βίος καθόλου εἶναι διηνεκῆς ἀνησυχία, ἀκατάπαυστος ῥοπὴ πρὸς ἐπίτευξιν ἀγαθῶν, καὶ ἄνομα δὲ καὶ λαοὶ αἰσθάνονται ἐαυτοὺς εὐρωστοτέρους διὰ τῆς πάλης, ἧς ἐπακολούθημα εἶναι ἐκάστη ἀνώτερα βαθμῆς, ἣν προσκτᾶται ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτῆς σταδιοδρομίᾳ. Ὁ μὴ ἔχων πόθον πρὸς τι τελειότερον, εἴτε ἄτομον, εἴτε λαός, ἀπώλεσε τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ φύσιν, ἄρχεται ἡ κατὰπτωσις καὶ ἡ διαφθορὰ τοῦ ὄργανισμοῦ, ἡ ἀποσύνθεσις καὶ ἡ διάλυσις. Πᾶς ἄνθρωπος, πᾶς λαός, ἔχει καθήκον νὰ καταγωνισθῆ κατὰ τῆς καταστάσεως ταύτης, νὰ διεκδικήσῃ τὴν πρόοδον αὐτοῦ, τὴν βελτίωσιν, διὰ παντός βιαίου ἢ εἰρηνικοῦ τρόπου. Τὸν μέγαν τοῦτον νόμον τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης πλάσεως, ἐν ἐγώτισμῳ δικαίῳ, ἐν ὑπερηφανίᾳ ἐθνικῇ, δυνάμεθα ἀποκαλύπτως νὰ εἰπώμεν, ἄνευ φόβου ὅτι τὰ πράγματα θὰ διαφεύσωσι τοὺς λόγους, ὅτι βαθέως κατενόησε καὶ εἶπερ τις καὶ ἄλλος ἐξεπλήρωσε μετὰ παραδειγματικῆς πάντοτε ἀφοσιώσεως, μετ' αὐταπαρνησίας, ἐν αὐτοθυσίᾳ πλήρει, ὁ ἑλληνικώτατος ἡμῶν λαός. Ἐμύθησεν ἀκαμάτως ἐπὶ ἀναγνωρίσει τῶν λογικῶν αὐτοῦ δικαιῶν, διεξεδίκησε πάντοτε μετὰ σθένους ἀκαθέκτου τὰ κατ' ἀνθρώπον δίκαια καὶ τὰς πολιτικὰς ἐλευθερίας αἱ τινές εἰσιν αἱ ἐγγυήσεις τῆς ἀδεσμεύτου ἐνασχέσεως τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων πρὸς πραγμάτων τῆς ἐπιδιωκομένης προόδου. Δὲν ἱστοριογραφῶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ὥστε οὐδεὶς θ' ἀκούσῃ παρ' ἐμοῦ λεπτομερῆ ἀνέλιξιν τῶν διαφορῶν γεγονότων καὶ τῶν ποικίλων ἐπαναστάσεων, αἰτινες τερματισθεῖσαι διὰ τῶν φρικαλέων Ἡρακλειωτικῶν σφαγῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀπειργάσαντο τὸ ἀρτιπαγῆς ἡμῶν πολιτικὸν καθεστῶς. Τὸ δίκαιον δὲν ἀπόλλυται, ἡ ἐλευθερία δὲν παραγράφεται, οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ προσπάθειαι δὲν μένουσιν ἄγονοι. Τὸ ἀποτέλεσμα θάττον ἢ βραδύτερον ἔρχεται, νὰ ἀμοιψῆ τὰς θυσίας, νὰ στεφανώσῃ τὴν ἀρετὴν. Τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου εἶχε φθάσῃ. Οἱ καπνοὶ τῶν ὀλοκαυτωμένων κρητικῶν πόλεων, ἡ σφαγὴ τῶν ἀθῶν ὑπάρξεων, ἡ φωνὴ τῆς ἀπογνώσεως, ὁ στόνος τῆς οὐδύνης ἀδικοπαθούτων, ἐπήχησεν εἰς τὴν φιλάνθρωπιαν τῶν ἰσχυρῶν τῆς Γῆς, οὓς ἀγγέλους σωτῆρας ἐξαπέστειλεν ἡ Πρόνοια εἰς τὰ ὕδατά μας ἵνα, μετὰ δουλείαν μακροαίωνα, μυρίσωσι τὸ κρίνον τῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν νύμφην τῆς Μεσογείου. Αἱ σφαγαὶ καὶ τὸ πῦρ τοῦ Ἡρακλείου ἀνεκίνησαν φλέγον τὸ κρητικὸν ζήτημα εἰς τὸ διπλωματικὸν πεδῖον, κατέστησαν αὐτὸ ζήτημα τιμῆς, ζήτημα πολιτισμοῦ διὰ τὴν χριστιανικὴν Εὐρώπην καὶ αἱ προστάτιδες Δυνάμεις ἀνέλαβον τελεσιδικῶς πλέον καὶ ἄνευ ἀναστολῶν νὰ κυρώσωσι τὴν πολιτεακὴν ἡμῶν αὐτοτέλειαν καὶ ἀνεξαρτησίαν. Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τοὺς ἐγγυητὰς καὶ προστάτας τῆς πολιτικῆς ἡμῶν ἐλευθερίας, ἀλλ' ἐν ταῦτῳ τιμὴ ἐθνικὴ καὶ δόξα ἀγῆρωσ πρὸς τοὺς πεσόντας ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς ἰδέας τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας—Ναί τιμὴ καὶ δόξα εἰς Ὑμᾶς, ἔθνομάρτυρες! Ἐπέσατε, ἀλλ' ἐπὶ τῆς πτώσεως Ὑμῶν ὠρθώθη τὸ ἰνδαλμα ἐλευθερίας Πατρίδος. Ἐχύσατε τὸ ἀγρᾶς αἱμᾶ Σας ἐπὶ τοῦ θεοῦ βωμοῦ τῆς προόδου καὶ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ λαοῦ ἡμῶν, ἵνα βύψητε τὴν Ἡγεμονικὴν ἀλουργίδα τῆς Γῆς ἥτις Σας ἐγέννησεν. Ἡ πτωχὴ μας Κρήτη δὲν ἔχει, εὐγενῆ τῆς ἐλευθερίας μας θύματα, νὰ ἐγείρῃ σήμερον εἰς Ὑμᾶς ἀνδριάντας, ἢ νὰ κατασκευάσῃ μαυσωλεῖα, ἀλλ' ἀναγράφει ἀνεξίτηλον τὴν προσφιλεῖ Σας μνήμην εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀδελφοῦ Σας καὶ γεραίρει Ὑμᾶς ἡ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη. Εἶναι ἡ ἱστορία ἥτις θὰ χαράξῃ δι' Ὑμᾶς εἰς τὰς ἀθανάτους πλάκας τῆς τῆν προσήκουσαν ἐλεγείαν καὶ θὰ παραδώσῃ τὴν ἀνάμνησιν Σας ἀκήρατον εἰς τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ μέλλοντος!

Ἡ ἐπίσημος ἀμφιετηρῆς ἦν σήμερον τελοῦμεν, τὸ μνημόσυνον τῶν ἐν Ἡρακλείῳ ἀποσφαγέντων, ἀναπαρίστησι συλλήβδην ἀπάσας τὰς φρικώδεις εἰκόνας τοῦ πυρός καὶ τοῦ θανάτου, τοὺς ἐμπρησμούς, τὰς δηρώσεις, τὰς σφαγὰς, τὰς περιπετείας μακροῦ παρελθόντος, αἰτινες ἔμελλε νὰ ἀποτελέσωσι τὸ αἵματηρὸν προοίμιον τοῦ νέου Σύνταγματικῆς ἡμῶν

χάρτου. Ἄλλ' ἡ αἰμόρραντος συμφορὰ ἥτις ἀπετέλεσε τὴν μακρὰν αὐτοῦ εἰσαγωγὴν θέλει πάντοτε καθοδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὴν νέαν μας πολιτικὴν δρᾶσιν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἀρτιγενέθλου μας αὐτονομίας. Εἰς τὰς σκηνὰς τῆς φοίκης τοῦ παρελθόντος, εἰς τὰς αἰμοσταγεῖς ταύτας νύκτας τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου ἐν Κρήτῃ, μελετᾶτις καὶ διαβλέπει τὴν ἀκατάσχετον πρὸς τὴν πρόοδον κλίσιν, τὴν εὐγενῆ ῥοπὴν πρὸς τὸ βέλτιον, χωροῦσαν ἐπὶ τὰ πρόσω καὶ πραγματοποιουμένην κατὰ παντός φραγμοῦ καὶ προσκόμματος διὰ πυρός καὶ μαχαίρας, δι' ἀδελφοκτονιῶν ἀπαισιῶν, καὶ ἀδελφοκτονιῶν, διότι Χριστιανοὶ καὶ Τοῦρκοι τῆς Κρήτης συνάπτονται διὰ δεσμῶν ἀρρήκτων ταυτότητος αἵματος καὶ καταγωγῆς, εἶναι ἀδελφοὶ ἐνώπιον τῆς κοινῆς Πατρίδος, ἴσοι ἐνώπιον τῆς μητρικῆς τῆς ἀγάπης, χωριζόμενοι μόνον ὑπὸ πεποιθήσεων ξένων πρὸς τὸ ἀδελφικὸν αἷμα ὅπερ ῥεεῖ εἰς τὰς φλέβας των. Σληρὸς ὁ νόμος εἰς ὅν, ὡς εἶπον, ὑπεβλήθη ἡ ἀνθρωπίνῃ κοινωνία, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῆς ἐμφανείας, τῆς ἀρχεγόνου αὐτῆς καταστάσεως. Ἐν μέσῳ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπὶ τοῦ Συνα εἰς τὸν Μωυσῆν τὰς δέκα ἐντολάς διὰ τοῦ Ἰσραήλ. Ὑπὸ λαίλαπας καὶ καταγίδιας πολιτικῆς, ὑπὸ κεραυνούς ὀλέθρου καὶ ἐξοντώσεως ἀπεκαλύφθη ἡ θεία βούλησις καὶ ὡς πρὸς τὸν νέον Ἰσραήλ, καὶ ἐδόθη ὁ πολιτεακὸς μας δεκάλογος, κηρύσσων τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἰσότητά, τὴν ὁμόνοιαν καὶ ἀδελφικὴν ἀγάπην, καλῶν εἰς τὸ προσκύνημα αὐτῶν τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς ἀπίστους, τοὺς ἐνθουσιῶντας καὶ τοὺς σκεπτικοὺς, τοὺς θαρροῦντας καὶ τοὺς ἀπεγνωσμένους, καλῶν πάντας ἀνεξαιρέτως, ἔστωσαν χριστιανοὶ ἢ μὴ, νὰ εὐφρανθῶσιν εἰς τὴν φωτεινὴν χαρὰν τῆς νέας ζωῆς, ὅπως ἐπιρρωνύμενοι πάντες ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις αὐτῆς ἐργασθῶσι, μετὰ τὸν αὐτὸν ἐθνικὸν παλμὸν, ὑπὲρ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἰδέας, ὑπὲρ ἧς κοινὸν συμφέρον τοὺς τάσσει καὶ δεσμοὶ ὁμαιμότητος τοὺς ἐνώνουσιν, ὑπὸ τὴν ἐμφρονα καὶ ἐθνικὴν διοίκησιν πορφυρογεννήτου τῆς Ἑλλάδος μας τέκνου, εὐγενοῦς βλαστοῦ καὶ θρέμματος τῶν καρδιῶν μας. Ἡ ἐπετηρῆς τῶν σφαγῶν τοῦ Ἡρακλείου, μακρὰν τοῦ νὰ ὑπομνησθῆ ἐν τῷ μέλλοντι ἐποχὴν χωρισμοῦ καὶ διαιρέσεων, θὰ ἦ διὰ πάντα κρίτα πολιτὴν ἀληθῆς ἀδελφοποίησις καὶ ἡ ἐπιμνημόσυνος αὕτη ἡμέρα, ἐνιαυσίως ὡς ἐθνικὴ ἀμφιετηρῆς τελοῦμενη, θέλει πάντοτε ἐμπνεεῖ, διδάσκει, ποδηγετεῖ πάντας ἀδιακρίτως ὑπὸ τὸ πολιτικὸν ἡμῶν Σύνταγμα εἰς τὴν ἐθνικὴν σταδιοδρομίαν τοῦ μέλλοντος. Ἀναπολοῦσα ἡ ἐθνικὴ αὕτη ἀμφιετηρῆς ὀλόκληρον τὸ ἱστορικὸν παρελθὸν θέλει ἐκδιδάσκη πάντοτε καὶ καθοδηγεῖ ἡμᾶς. Τὸ ἐνεστῶς συνάπτεται ἀδιασπᾶστος πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ὑπὸ τὸ φῶς αὐτοῦ μελετᾶται, κατανοεῖται, ἀποκαλύπτεται τὸ μέλλον. Ἄς λατρεύομεν λοιπὸν τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν παρελθόν, ἐμπνεόμενοι ἐξ αὐτοῦ εἰς τὴν πολιτικὴν ἡμῶν ἐξέλιξιν, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπνώσει μὴ λησμονώμεν ὅτι λαός προσκεκολλημένος εἰς τοὺς τύπους μόνον καὶ οὐχὶ εἰς τὴν πραγματικὴν πραγματικότητα, γεραίρων τὴν ἐλευθερίαν ὡς εἰδῶλον καὶ οὐχὶ ὡς πραγματικὴν ὑπόστασιν ἥκιστα κατενόησε τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἐννοίαν καὶ τὴν εὐεργετικὴν τῆς δύναμιν, τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας συνισταμένης οὐχὶ εἰς πλατωνικὰς ὑπὲρ αὐτῆς ἐκδηλώσεις ἢ εἰς τὰς τυπικὰς διατάξεις τῶν χαρτῶν καὶ τῶν κωδίκων, ἀλλ' εἰς τὸ ὑγιὲς ἐθνικὸν φρόνημα, εἰς τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων ἀναγνωρίσιν τῆς ἐνεργείας, τῆς ἀτομικότητος, τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἀτόμου, ἐν τῇ ἀτομικῇ, ἐθνικῇ, κοινωνικῇ σφαίρᾳ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ. Μὲ τοιαύτος ἀρχάς, μετὰ τοιαύτας πεποιθήσεις καὶ ἐμπνεύσεις, ἀντλούμενας ἐκ τῆς ἱστορικῆς μελέτης τοῦ παρελθόντος, ἄς τελώμεν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ταύτην ἀμφιετηρίδα, κρατερόν ἀποκομίζοντες ἐκάστοτε καὶ διατηροῦντες ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν τὸ αἶσθημα τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας, ἄσβεστον ἐν τῷ συνειδότη τὸ φῶς τοῦ καθήκοντος ὑπὲρ οὗ τόσαι γενεαὶ ἔλαβον τὸν θάνατον, ἐν πάντοτε ἔχοντες μέλημα, τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος, ἣν τόσαι θυσίαι ἠλευθέρωσαν, μίαν ἰδέαν, τὴν ἰδέαν τῆς ἐθνικῆς προόδου.

Μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανείας ἀναγράφομεν ἐτι χάρις εἰς τὰ συνετὰ μέτρα τῆς Α. Β. Γ. τοῦ λαοφιλοῦς Ἡγεμόνος ἡμῶν, τὸ φιλονόμον καὶ τὴν πολιτικὴν σύνεσιν τοῦ Κρητ. λαοῦ, ἀπεκατέστη ἐν-